No. 784 **1849.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 13 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 November.

De stad en het arrondissement Nijmegen zijn dezer dagen meer dan eens in ons blad besproken geworden; wij achten het uit dien hoofde niet ondoelmatig thans eene Statistiek daarover te geven, voor zooveel de Katholijken en Protestantsche bevolkingen, en de Protestantsche en Katholijke ambtenaren dier verschillende gemeenten betreft.

Op dit oogenblik zullen wij het officieele cijfer der Katholijke en Protestantsche bevolking niet opgeven. Haar officieel cijfer toch is thans tien jaren oud, en derhalve niet wel meer tot grondslag te nemen voor statistieke berekeningen. Na den afloop der thans aangevangen tienjaarlijksche volkstelling zullen wij echter deze wederom geregeld tot maatstaf nemen van onze berekening der verhouding.

Alhoewel wij dergelijke Statistieken van alle gemeenten van ons vaderland *en portefeuille* hebben liggen, is het evenwel voor als nog ons plan niet dezelve geregeld te gaan mededeelen. Voor het tegenwoordige kan het volstaan daar nu en dan, bij voorkomende gelegenheden, gebruik van te maken. Ziehier de opgav der bedoelde

GEMEENTEN.

Weust en Beuningen 9/10 Katholijken; burgemeester en ontvanger Protestant.

Ewijk en Winssen 8/10 Katholijken; burgemeester en ontvanger Protestant.

Druten, Afferden, Puiflijk en Dees 8/10 Katholijken; burgemeester, ontvanger, notaris en controleur, Protest.

Wijchen en Balgooy 5/7 Katholijken; Burgemeester, ontvanger, notaris en kantouregter, Protestant.

Ubbergen en Beek 2/3 Katholijken; burgemeester, ontvanger, notaris en controleur, Protestant.

Groesbeek 3/4 Katholijken; burgemeester en ontvanger, Protestant.

Heumen 9/10 Katholijken; burgemeester, ontvanger en notaris, Protestant.

Maasbommel 1/2 Katholijken; burgemeester en ontvanger Protestant, notaris Katholijk.

Mellingen 7/10 Katholijken; burgemeester Katholijk, ontvanger Protestant.

Burgharen, Herne en Leur, 9/10 Katholijken; burgemeester Protestant.

Horssen 6/7 Katholijken; burgemeester Protestant.

Nijmegen ruim 2/3 Katholijken; burgemeester, wethouder, leden van den raad, allen Protestant, een raadslid *uitgenomen*.

Secretarissen, klerken, allen Protestant.

Drie regters, Protest., één kathol. Offic. Prot. Griffier Prot.

Kantonregter Prot. griffier Kath.

Vier notarissen, allen Protestant.

Directeur der directe belasting, Protestant.

Drie surnumerairs der directe belasting, Protestant.

Controleur en ontvanger der directe belasting, Protest.

Ontvanger en boekhouder van in- en uitgaande regten Protestanten.

Ontvanger en boekhouder van in- en uitgaande regten, Protestanten.

Ontvanger van geslagt en gemaal, Protestant.

Stedelijke ontvanger. Protestant.

Directeur, inspecteur en ontvanger van Indirecte belasting. Protestanten.

Twee surnumerairs. Protestant.

Bewaarder der hypotheken. Protestant.

Ontvanger der registratie. Protestant.

Ijker. Protestant.

Ingenieur van den waterstaat en 2 opzigters. Allen Prot.

Brievenposterij, alles Protestant, uitgenomen een adsistent en een bestelder.

2 Stads Doctoren, Protestanten.
2 » Heelmeesters, »
1 » Apotheker, »
1 » Vee-Arts, »
(Deze 6 personen genieten te zamen minstens *f* 5000 traktement.)
1 » Verloskundige, Katholijk. *f* 200 traktement.

Rector, Conrector, Praeceptor, Onderwijzer in de wiskunde en Onderwijzer in de nieuwe talen, alle Protestanten, niettegenstaande Katholijken van meer bekende bekwaamheden, zich presenteerden, maar flink weg werden afgewezen, omdat zij Katholijk waren.

Schoolonderwijzeressen, met traktement, schoone woning, enz. Protestant.

Schoolmeester, met schoone woning en *f* 600, Protestant.

Schoolmeester, zonder woning en *f* 300 traktement, *alle* armenkinderen moetende aannemen, Katholijk.

Schutterij één Katholijke Luitenant, niettegenstaande vele fatsoenlijke Katholijken als Sergeant dienende waren, werden de Protestanten dadelijk Officier.

»Wij zijn een tijdperk van grondwettige gelijkheid ingegaan," zegt een Geldersch dagblad, dat wij niet bij name hebben te noemen om op onze vriendschappelijke teregtwijzing, zijne opmerkzaamheid te vestigen — *al* de buitenlandsche en de *meeste* binnenlandsche nieuwstijdingen in dat blad opgenomen, zijn toch altijd grootendeels letterlijk overgedrukt uit *de Tijd;* het door ons bedoelde dagblad leest ons dus *wel*, al erkent het nimmer welke groote verpligtingen het aan *de Tijd* heeft — »wij zijn dan, volgens dat Geldersch dagblad, een tijdperk van grondwettige gelijkheid ingegaan." En daar is niemand die deze bewering niet gereedelijk zal beamen. — Het Geldersch blad vergist zich echter, wanneer het meent, dat eerst bij de jongste Grondwets-herziening dat tijdperk van grondwettige gelijkheid voor ons ontsloten is. Het brak aan toen de constitutie van 1798 aan de belijders van alle godsdienstige gezindheden gelijke regten en gelijke aanspraken schonk. Wat echter heeft die, toen en bij alle opvolgende constitutien gewaarborgde, gelijkheid van regten en aanspraken den Katholijken van Nederland gebaat? Feiten en cijfers leveren het antwoord op deze vraag. — En, zoo welligt onze Geldersche *Confrère* zoo moeijelijk te bevredigen is, dat die feiten en cijfers, geconstateerd als ze zijn in de *Mémoire sur la situation des Catholiques*, hem nog geen voldoend antwoord geven, — hij kan dan uit de bovenstaande statistiek, van wier juistheid het hem gemakkelijk zal zijn zich te overtuigen, opmaken, hoe opregtelijk men het met die »grondwettige gelijkheid," bijv. in zijn omtrek gemeend heeft. Doch het Geldersch dagblad ontkent het niet, dat er voor de verwezenlijking der »grondwettige gelijkheid" nog veel te doen is overgebleven, dat er eigentlijk nog niets voor gedaan is. Het *vordert* slechts, dat de Katholijken, van hunne zijde, op de verwezenlijking dier »grondwettige gelijkheid" aandringen OP GEENE ANDERE WIJZE dan door »*petitionnement!*" Van dit middel gebruik makende, zal, zoo meent het bedoelde dagblad, die »grondwettige gelijkheid" spoedig eene waarheid worden. Men bepale zich daarom tot *dat* middel, zonder zijne toevlugt te nemen tot andere middelen, die soms andersdenkenden mogten »verbitteren." — Het Geldersch dagblad heeft gelijk, wanneer het toont grooten prijs te stellen op het middel van petitionnement. Heeft het evenwel gelijk, wanneer het daarvan alleen en uitsluitend alle hulp verwacht? Heeft tot dusverre het petitionnement der achtingwaardigste Nijmegenaren ter zake der benoeming van een Notaris, iets bijgedragen tot de verwezenlijking der »grondwettige gelijkheid?" Het heeft daartoe evenmin bijgedragen als het herhaald, en helaas! telkens vruchteloos herhaald petitionnement der Katholijken van Zijdewind! — Het middel van petitionnement is daarom intusschen niet te versmaden; dit slechts houde men in het oog, dat het niet het eenige middel is, hetwelk de Grondwet ons het regt geeft te bezigen; dat de Grondwet ons in zoo vele regten, zoo vele andere middelen aan de hand geeft, waarmede wij voor hare eerlijke uitvoering strijden mogen, tot welke middelen vooral de drukpers behoort; en dat derhalve volstrekt niet af te keuren is, bij de rustelooze pogingen sinds vijftig jaren met koene volharding aangewend, om *feitelijk* ons tot den toestand van vóór onze emancipatie terug te voeren, beknoptelijk en op aanschouwelijke wijze te herinneren, welke onze toestand vóór de emancipatie van 1798 was. Men zij er van overtuigd — wie zich aan deze herinnering ergert, meent het met ons, en met de »grondwettige gelijkheid," niet *wel*; die het *wel* met ons meent en met de grondwettige voorschriften, zal door eene zoodanige schets van vervlogene tijden niet verbitterd worden; integendeel, het zal hem tot opwekking zijn om niets onbeproefd te laten, opdat het tegenwoordige niet gelijk zij aan zoo pijnlijk een verleden; opdat het tegenwoordige herstelle de diepe wonden, gedurende zoo vele eeuwen van vervolging geslagen.

Ten slotte nog een woord. Indien het Geldersche dagblad wist, wat er in de laatste dagen in de residentie geschied is, om in de plaats zijner inwoning, ondanks de »grondwettige gelijkheid," de feitelijke *ongelijkheid* te handhaven en te bestendigen; indien het wist door wien dat geschied is, dan zou het zeker een ander slot aan zijn artikel gegeven hebben dan het nu heeft. *Sapienti satis.* Ter regtvaardiging van deze onze meening, deelen wij welligt eerdaags mede, wat er in de residentie ten aanzien der benoeming van een Notaris, ter vervulling der te Nijmegen bestaande vacature, geschied is. Het Geldersche dagblad zal daaruit kunnen leeren, »*que pour juger, il faut connoître*," als Saucho Pança zegt.

Wij hadden het bovenstaande geschreven, toen ons het laatste Nommer van *de Toekomst* in handen kwam. Wij nemen daaruit over, wat dit Weekblad mededeelt nopens de benoeming van den heer van Heuven te Nijmegen buiten de voordragt om. Doch, ondanks deze mededeeling is ook nu nog slechts een gedeelte van den sluijer opgeligt, en zullen wij welligt later op het te dezen aanzien voorgevallene terug te komen hebben.

Wij lezen dan in *de Toekomst:*

»De benoeming van den heer van Heuven tot Notaris in het arrondissement Nijmegen heeft aldaar eene groote verontwaardiging doen ontstaan, en dit niet zonder reden, daar 7/8 gedeelte der bevolking tot eene godsdienstige gezindte behoort, welke daar ter plaatse geen harer geloofsgenooten als Notaris aantreft.

»Kan of mag men die benoeming nu billijk of regtvaardig heeten? Is dat niet wezenlijk den draak steken met den Katholijken Nederlander, met zijne diepgaande en veelvuldige grieven, met zijne regtmatige en bescheidene verwachtingen?

»Wij weten, dat die benoeming is geschied buiten de ministerieële voordragt om, en dat de afgetreden minister Lightenvelt het besluit daartoe geweigerd heeft te contrasigneren. Maar wat baatte dit, de Russische ridderbesluiten zijn nu wel door een der tegenwoordige ministers gecontrasigneerd, zoodat het ons niet zoude verwonderen, indien het bedoelde besluit hetzelfde lot te beurt viel.

»Ook de intrigue meenen wij te kennen. Dat de onderintendant van het paleis het Loo zijnen broeder trachtte te helpen, begrijpen wij, doch dat de gouverneur der koninklijke prinsen zijnen invloed zoo verre aanwendt, om, met voorbijgang eener ministerieële voordragt, zijn protegé benoemd te krijgen, gelooven wij op zijn minst genomen eene onhandigheid te mogen noemen, die eene rigting in 's lands regering daarstelt, welke door de Grondwet niet is voorgeschreven."

Ook het *Journal du Limbourg* wijdt eene reeks zeer lezenswaardige opstellen aan de *Mémoire sur la situation des Catholiques dans les Pays-Bas.* Na in een eerste artikel gesproken te hebben over de beteekenis, welke men aan de benaming van *Protestantisme rouge* te hechten heeft, gaat hij in zijn voorlaatste Nommer over tot de ontleding-zelve der *Mémoire.* Van dat gedeelte van den arbeid van het *Journal du Limbourg* is het, dat wij heden den aanhef onder de aandacht brengen van onze lezers. Want schoon wij niet gaarne elke uitdrukking der Bladen en periodieke geschriften, welke over de *Mémoire* gehandeld hebben, tot de onze zouden maken of zouden gemaakt zien — (zoo zegt het *Journal historique* (zie ons N°. 783) »dat koning Willem II geen enkelen Katholijk van verdienste in zijn ministerie heeft weten te brengen;" eene uitdrukking, waartegen wij met al den nadruk van onze opregte hoogachting en erkentelijkheid, wegens het goede wat zij wilden of tot stand bragten, voor onderscheidene ministers van Willem II, protesteren); — is het evenwel van eene importante beteekenis, na te gaan welk oordeel de gansche, zoo buiten- als binnenlandsche onafhankelijke pers over de brochure-zelve uitspreekt, en op te merken hoe eenstemmig zij is in hare veroordeeling van den toestand, dien men ons meedogenloos gemaakt heeft. Het *Journal du Limbourg* zegt deswege het volgende:

»De Memorie van den Nederlandschen kiezer, waarvan wij in ons N°. van 1 Nov. gesproken hebben, is eene somtijds wel wat levendige klagt, doch eene klagt welke gehoor en herstel verdient. De schrijver had gelijk met niet de Protestanten in het algemeen te beschuldigen. Zijne aanvallen zijn uitsluitend gerigt tegen de onverdraagzame Protestanten, en deze, als de onverdraagzamen in elke godsdienst, verdienen gegispt te worden. Hoewel wij noch in eene republiek zijn, noch daarin wenschen te zijn, is echter het beginsel van gelijkheid ons dierbaar, en wij houden het voor de heilrijkste overwinning der latere tijden. Doch die gelijkheid moet niet alleen in de Grondwet staan, zij moet ook verwezenlijkt worden. Daartoe is het noodig dat alle belijdenissen niet alleen in hun materieel bestaan maar ook in hunne natuurlijke en regelmatige ontwikkeling beschermd worden. Wij kunnen het godsdienstig gevoelen niet beter vergelijken dan bij het regt van eigendom. De eigenaar heeft het regt om op de volstrekste wijze zijn eigendom te gebruiken en daarover te beschikken, mits hij geen gebruik daarvan make, dat door de wetten en reglementen verboden is. En hoedanig zijn die wetten en reglementen? Zij zijn billijk en op het algemeen belang gegrond. Zoo kan dus de grondeigenaar zaaijen, planten, bouwen en alle verbeteringen, welke hij nuttig acht, aanbrengen. Zoo lang hij niemand benadeelt, staat het hem vrij over zijn eigendom te beschikken. Niemand, zeggen de Romeinsche regtsgeleerden, is gehouden zijnen buurman te bevoordeelen, en niemand mag hem benadeelen.

»Zoo ook in zake van godsdienst; laat een ieder de zijne belijden zoo als zijn geweten het hem voorschrijft; laat hij haar door woord of schrift verbreiden. Indien hij de beschikkingen der wet niet overtreedt betrekkelijk de openbare orde en de goede zeden, zoo heeft het openbaar gezag er niets mede te maken. De Grondwet wil zekerlijk wel dat er een openbaar onderwijs zij, en dat het vrije onderwijs waarborgen van bekwaamheid en zedelijkheid oplevere. Doch men moet die waarborgen niet overdrijven, men moet er geen middel van uitsluiting, en onderdrukking van maken. En dit is echter steeds geschied; dit werd ook wederom voorgesteld door den heer de Kempenaer, die verlangde dat de minister van binnenlandsche zaken, die tot den huidigen dag toe, steeds protestantsch is geweest, de examinatoren zou benoemen."

Onze lezers zullen ongetwijfeld met veel belangstelling kennis hebben genomen van het opstel betreffende koning Lodewijk Napoleon, voorkomende in ons N°. 777, en ontleend aan de *Voyage historique* des geleerden Benedictijns Dom J. B. Pitra. Eene zeer geachte hand, aan wie wij hiervoor onzen hartelijken dank zeggen, doet ons opmerken dat in dit stuk van den veelbegaafden schrijver een paar onnaauwkeurigheden zijn ingeslopen, die men hem overigens gaarne zal vergeven. Zij zijn deze:

»Te 's Hertogenbosch, Sommelsdijk en Goeree en op verschillende andere plaatsen, zoo leest men in het opstel, geraakten de Katholijken weder in het bezit hunner kerken."

Dit is vooreerst onjuist voor zooveel Goeree betreft, dat toen met Ouddorp en omtrek een belangrijk punt tegen Engeland, en daarom van een vrij sterk garnizoen voorzien was. Er moet daar ja eene opmeting voor een kerkje hebben plaats gehad, maar daar is later niets van gekomen.

Wat in de tweede plaats Sommelsdijk aangaat, ook hier is eene onnaauwkeurigheid. Een paar notabele ingezetenen dier gemeente kregen wel is waar van den goeden Lodewijk verlof om te Sommelsdijk, als middelpunt van het eiland Flakkee, waar toen de aanzienlijkste en ook de meeste Katholijken woonden, eene gemeente te stichten, daar deze anders naar Oude Tonge (destijds de eenige katholijke kerk op de beide vereenigde eilanden) 2 uren van Sommelsdijk en 4 à 5 uren van Goeree hunne godsdienst moesten gaan waarnemen. De Koning had hun ook mondeling later een traktement voor den pastoor toegezegd, maar door zijn spoedig vertrek kwam nooit een geteekend besluit tot stand. Thans is op dat eiland eene gemeente gevestigd te Nieuwkerk en pastorij op Middelharnis-grond. Van teruggave van kerkgebouwen is nooit spraak geweest.

Wij hebben weinige dagen geleden het gerucht wegens het verbannen van den geleerden F. Hurter uit hoofde van kuiperijen en zamenzweringen met Prins Metternich enz. wederlegd door het officieel berigt mede te deelen, dat hem een jaargeld was toegelegd. Thans wordt dat praatje echter, in Hollandsche bladen weder opgewarmd, en schrijft men, dat hij gearresteerd is bij de voorstelling eener nieuwe opera, op zijne gewone plaats zittende in den schouwburg N. B., waar de geleerde geschiedschrijver welligt nooit zijn tijd verbeuzelt.

Het *Handelsblad* van heden, somt op wat er in de *eerste* zitting der tegenwoordige Staten-Generaal [welke den 13den Februarij een aanvang genomen heeft en den 15den September jl. gesloten is, en die alzoo ruim 7 maanden geduurd heeft,] tot stand gebragt is. Die zitting heeft opgeleverd de volgende wetten:

1. N°. 17. Wet van 26 Mei 1849, tot regeling der reis- en verblijfkosten van de leden der Eerste Kamer en der reiskosten van de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
2. N°. 18. Wet van 26 Mei 1849, regelende de bestemming van het batig slot van het bijzonder fonds voor de uitvoering van werken aan de Dedemsvaart.
3. N°. 19. Wet van 26 Mei 1849, tot regeling van het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, dienstjaar 1848.
4. N°. 20. Wet van 26 Mei 1849. tot het toekennen van vrijdom van accijns op het gemaal, ten behoeve van vermicelli- en macaroni-fabrieken.
5. N°. 21. Wet van 29 Mei 1849, houdende bepalingen omtrent eene veranderde zamenstelling der kamers van den Hoogen Raad en de Provinciale Geregtshoven, en niet-aanvulling van eenige vacatures, zoowel laatstgenoemde regterlijke collegien, als in de arrondissements-regtbanken.
6. N°. 22. Wet van den 26sten Mei 1849, houdende toekenning aan den eigenaar van zeker huis te Ooltgensplaat, van de daarbij vermelde dispensatie der wet van 16 Nov. 1814 (*Staatsblad* N°. 106).
7°. N°. 23. Wet van den 36sten Mei 1849, tot aanvulling der Staatsbegtooting over 1849, voor wachtgelden aan uitvallende ambtenaren.
8. N°. 24. Wet van den 26sten Mei 1849, tot het onvervreemdbaar verklaren van militaire pensioenen en gagementen.
9. N°. (32. Wet van 10 Augustus 1849, houdende regeling van het inkomen der Kroon.
10. N°. (33. Wet van 10 Augustus 1849, houdende aanvulling van het 1ste hoofdstuk der staatsbegrooting over 1849.
11. N°. 34. Wet van 10 Augustus 1849, tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1847.
12. N°. 35. Wet van 12 Augustus 1849, omtrent de heffing van de daarbij bedoelde buitengewone opcenten in de provincie Noord-Brabant.
13. N°. 36. Wet van 12 Augustus 1849, op de invoering van de Pharmacopea Neerlandica en Nederlandsche apotheek.
14. No. 37. Wet van 13 Aug. 1849, tot regeling van uitgaven op het fonds van herbelasting op de grondbelasting, over de dienstjaren 1840, 1841, 1842 en 1843.
15. No. 38. Wet van 13 Aug. 1849, omtrent de fondsen, noodig voor de verdere voortzetting en voltooijing van den grooten weg van Utrecht naar 's Hertogenbosch.
16. No. 39. Wet van 13 Aug. 1849, tot regeling der toelating en uitzetting van vreemdelingen.
17. No. 40. Wet van 13 Aug. 1849, regelende het bedrag en de wijze van heffing van het vuur-, ton- en bakengeld.
18. No. 42. Wet van 14 Sept. 1849, houdende bekrachtiging eener met de Nederlandsche Handelmaatschappij geslotene overeenkomst.
19. No. 43. Wet van 14 Sept. 1849, betreffende de heffing van twee provinciale belastingen in Friesland.
20. No. 45. Wet van 17 Sept. 1849, ter inwisseling van de zilveren muntstukken, naar de wet van 28 Sept. 1816 (*Staatsblad* No. 50) vervaardigd.
21. No. 46. Wet van 17 Sept. 1849, tot het ontnemen der hoedanigheid van standpenning aan de gouden muntstukken, naar de wetten van 28 Sept. 1846 (*Staatsblad* No. 50) en 22 Dec. 1825 (*Staatsblad* No. 80) vervaardigd.
22. No. 47. Wet van 24 Sept. 1849, tot regeling der uitgaven, aan te wenden voor het openbaar maken van het verhandelde bij de Staten-Generaal.
23. No. 48. Wet van 24 Sept. 1849, betreffende de verleende pensioenen aan geëmploijeerden en werklieden van 's rijkswerven.

Uit deze opgave blijkt derhalve, dat geen der organieke wetten, die de Grondwet verlangt, gedurende de eerste zitting der Staten-Generaal zijn tot stand gebragt, en dat als de meest belangrijke wetten, die vastgesteld zijn, zijn aan te merken: 1o. die nopens de Regterlijke Collegien; 2o. inkomen van de Kroon; 3o. Pharmacopoea Neerlandica; 4o. Toelating en Uitzetting van vreemdelingen; 5o. Heffing van vuur-, ton- en bakengeld; en 6o. Bekrachtiging der overeenkomst met de N. H. M.

De spoortrein van Amsterdam naar Rotterdam, welke gisteren avond ten 7 ure 15 min. in laatstgenoemde stad moest aankomen, arriveerde eerst ongeveer ten half negen ure, zijnde dit oponthoud veroorzaakt door het springen eener pijp van de locomotief, nabij Leyden.

Bij 's Konings besluiten van 9 November 1849, n°. 43 en 44 zijn benoemd: de heeren T. Schuurman en B. Goudswaard tot directeuren en J. Tollenaar tot secretaris van de Nederlandsche Handelmaatschappij, aanvang nemende 1°. Januarij 1850.

De minister van Finantien brengt ter kennis van die het aangaat, dat, hoewel bij de onlangs plaats gehad hebbende intrekking van zilveren munten, naar de wet van 1816 vervaardigd, de guldens met den stempel van Nederlandsch Indie, tot 1839 geslagen, ter inwisseling zijn toegelaten, hieruit echter niet volgt dat munten, den stempel van Nederlandsch Indie dragende, voortaan aan de rijks-kantoren in betaling worden genomen, maar zullen die munten, als niet behoorende tot het Nederlandsche muntstelsel, geregeld bij de wet van den 26 November 1847 (*Staatsblad* n°. 69), even als tot hiertoe het geval was, worden afgewezen.

's GRAVENHAGE, 10 Nov. Wij meenen met zekerheid te mogen mededeelen, dat de HH. J. R. Thorbecke, minister van binnenlandsche zaken en Nedermeijer ridder van Rosenthal, minister van justitie, voornemens zijn hun mandaat, als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal neder te leggen, aangezien zij dit mandaat, voor zich zelven, incompatibel beschouwen met de door hen bekleede hooge waardigheid. Inderdaad zal men zich dan ook herinneren, dat de minister Thorbecke steeds geijverd heeft tegen de opname in de grondwet, van de bevoegdheid tot het bekleeden dier beide betrekkingen gelijktijdig. Twee belangrijke keuzen zullen dus weldra behooren gedaan te worden, om de twee vermelde plaatsen, naar waarde weder aan te vullen.

NIJMEGEN, 10 November. Het concert door de vereeniging van den *H. Vincentius van Paula*, ten voordeele van de Roomsch-Katholieke armen den 8sten dezer alhier in de stadsschouwburg-zaal gegeven, heeft opgebragt als bruto ontvangst, omstreeks ƒ 550.

MAASTRICHT, 9 November. Eergisteren heeft alhier plaats gehad de aanbesteding van een gedeelte der aardewerken, van den Aken-Maastrichtschen spoorweg, op ons grondgebied; en is hetzelve aangenomen tegen 44 centen de kubieke el door den heer Bischero alhier. Alhoewel wij de uitspraken van het dagblad *de Limburger* niet als een orakel beschouwen, achten wij het evenwel niet ongepast, hier te laten volgen hetgeen het blad, in zijn nommer van heden, over die aanbesteding zegt:

»In hoeverre deze aanbesteding tot de eindelijke voltrekking van dien spoorweg leiden zal, moet de tijd ons leeren. Het geheele werk dat thans uitgegeven is, beloopt, zoo wij ons niet vergissen, plus minus 60 duizend gulden, dus slechts een zeer klein gedeelte van den geheelen weg. Men heeft ons verzekerd, dat, aangezien de Maatschappij reeds twee jaren in het ongestoorde bezit van de kolenmijnen van den Staat is, terwijl niets aanduidde, dat men er op bedacht was den weg te vervaardigen, tot welk einde echter bepaaldelijk het vruchtgebruik dier kolenmijnen was afgestaan, den directeur van hoogerhand is aangezegd, dat, zoo niet onverwijld aan het werk gegaan werd, de mijnen met 1°. April aan het rijk moesten terugkeeren. Of men nu welligt niet zeer genegen is, die teruggave te bewerkstelligen, en dus om eene reden te vinden om in het voortdurend bezit te blijven, een weinig beduidend perceel in aanbouw gesteld heeft, dit is eene kwestie die de toekomst ons zal oplossen. Trouwens, de Akener-spoorweg heeft zulk eene zonderlinge geschiedenis, dat wij aan die voltrekking niet kunnen gelooven, voor dat wij dien werkelijk tot stand zien gebragt."

Wij hopen dat *de Limburger* hier geheel zal mistasten; zoo niet, dat dan degenen, die zulks mogt aangaan, de zaak naar behooren zullen doordrijven, daar het bestaan van den spoorweg, eene zaak van groot belang voor onze stad is. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 November. Gisteren werd in de Wetgevende Vergadering gestemd over de benoeming van een lid der commissie van onderzoek en organisatie van de dienst der marine.

Crouseilhes, rapporteur der commissie belast met het onderzoek van het wets-ontwerp betreffende de overvoering der Junij-opstandelingen naar Algerië, vraagt de urgentie; de discussie hierover wordt, uithoofde der afwezigheid van den minister van binnenlandsche zaken verdaagd tot Maandag, e. k. Daarna werd de tweede beraadslaging voortgezet over het wets-ontwerp betreffende den spoorweg van Marseille naar Avignon. Art. 1 wordt aangenomen, en daarna de zitting opgeheven.

— In de huidige zitting der Wetgevende Vergadering werd weder een lid voor de commissie voor de dienst der marine benoemd.

Wordt besloten eene deputatie te benoemen om de uitdeeling der prijzen voor de tentoonstelling der inlandsche nijverheid bij te wonen. Vervolgens worden de 7 Artt. van het ontwerp van wet betreffende den spoorweg van Marseille naar Avignon aangenomen, en wordt tot eene tweede lezing besloten.

Maissiat wordt benoemd tot het laatste lid der commissie van parlementair onderzoek.

— Van den staatkundigen toestand van Frankrijk valt weinig nieuws te melden. De anarchistische, aan wet en orde vijandige partijen schijnen met het geweer in den arm den loop der gebeurtenissen af te wachten, die vroeg of laat uit de botsing tusschen de Wetgevende Vergadering en het Presidentschap onvermijdelijk zullen ontstaan.

— Gisteren ten 11 ure is de ministerraad op het Elysée vergaderd geweest.

— Heden ochtend zijn al de ministers op het Elysée vergaderd geweest. Men blijft stellig verzekeren, dat de Flahant tot minister van buitenlandsche zaken zal benoemd worden. Volgens sommige geruchten wilde men dat F. Barrot, minister van binnenl. zaken, zoude vervangen worden door L. Faucher.

— De minister van marine heeft den kolonel Fierou tot gouverneur van Guadeloupe benoemd.

— De *Moniteur* wederspreekt officieel, duidelijk en krachtig de geruchten, die betreffende den voorgenomen *coup d'etat* geloopen hebben, en die o. a. nog door de *National* worden verbreid. Men zegt dat de President zelf deze nota heeft gesteld. De belofte van zich stipt aan de constitutie te houden wordt daarin vernieuwd.

De *Constitutionnel* staat er voor in, dat de President hierin zijn woord zal houden. Nog zegt dat blad, dat de meerderheid, die tijdens het vorig ministerie niet ongenegen was om Louis Napoleon een traktement van 3 millioen francs toe te kennen, thans na den val van het kabinet, begint te aarzelen.

Gisteren las men in de *Moniteur* het decreet waarbij Carlier benoemd wordt tot prefect van policie, ter vervanging van Rebillot, die tot andere functien is geroepen. Carlier heeft een beroep gedaan op alle weldenkende burgers, om hem te helpen in het bestrijden van socialisme en anarchie.

Beide deze stukken, zoowel de verklaring in de *Moniteur*, als dit krachtig beroep, hebben op de Parijsche bevolking een gunstigen en geruststellenden indruk gemaakt, die zich dan ook op de beurs heeft doen gevoelen.

— Achille Fould is er, zegt men, op bedacht om door aanmerkelijke bezuinigingen in de land- en zeemagt eene finantiëele krisis te ontwijken.

— Er wordt verwacht eene belasting op de honden en waarschijnlijk ook eene op de katten.

— Gisteren is de nieuwe zaakgelastigde der Vereenigde Staten, Rives, door den President der Republiek ontvangen.

— Men schrijft uit Lausanne, 4 November: »Felix Pyat en vier andere vlugtelingen, zijne vrienden, hebben voor gemeenschappelijke kosten voor 3 maanden eene buitenplaats gekocht digt bij onze stad, van waar zij binnen 4 uren naar Geneve kunnen gaan. Boichot begeeft zich derwaarts over het meer; hij houdt veelal zijn verblijf te Nyon."

— De *Tribune des Peuples* kondigt aan dat hij zijne uitgave zal staken.

— Heden werden de debatten van het Hoog Geregtshof te Versailles door een gewigtig incident afgebroken. De advokaat Michel (van Bourges) voor de beschuldigden pleitende, werd in de rede gevallen, op het oogenblik dat hij zeide dat de Junij-gebeurtenissen hun oorprong hadden in het schenden der grondwet.

Het hof nam daarop een besluit, waarbij het aan de advokaten werd ontzegd van dit middel ter verdediging gebruik te maken. De advokaten verwijderden zich daarop gezamenlijk. Het hof besloot de zitting tot morgen op te heffen en alsdan advokaten *ex officio* te benoemen, ten einde de tegenwoordige pleiters te vervangen. De beschuldigden verklaarden zich met zulke verdedigers niet te vreden te stellen; onder de grootste opschudding ging het hof uiteen.

— Maandag vertrekt de gen. Baraguay d'Hilliers naar Italie. Heden avond zal hij eene laatste zamenkomst met den President der republiek en de ministers hebben.

— De *Constitutionnel* heeft heden zijne bekeering voltooid tot het nieuwe ministerie. Men verzekert dat alle betrekkingen van Thiers met dat dagblad hebben opgehouden.

— De *Evènement* verhaalt o. a., dat de Rayneval de portefeuille van buitenlandsche zaken heeft geweigerd, terwijl de *Estafette* juist het tegenovergestelde verzekert. Eerstgenoemd blad noemt zelfs den prins van de Moskowa als zijn opvolger.

— Gisteren is de markies van Lansdowne, president van den Britschen geheimen raad, hier ter stede aangekomen.

— De weinige bekendheid van den nieuw benoemden minister Rouher heeft te Marseille eene zekere verwarring doen ontstaan, toen er per telegrafische dépêche de zamenstelling van het nieuwe ministerie bekend werd. Die dépêche meldde abusivelijk Baucher in plaats van Rouher. Nu wist niemand wie die nieuwe minister was en men maakte allerlei gissingen. Immers er bestond geen lid van de wetgevende vergadering wiens naam Baucher was; men was te Marseille alleen bekend met een pikeur van dien naam, doch dat deze tot minister van justitie benoemd zou zijn, klonk minder waarschijnlijk. Men dacht dus dat het wel Bauchard (rapporteur der commissie van onderzoek) zijn konde; later meende men dat het Bochart was, terwijl men ten slotte Béchard als minister meende te moeten begroeten. Eindelijk hield men het er voor, dat Bocher (oud-prefect van het departement Calvados) de portefeuille verkregen had. — Eerst den volgenden dag werd het raadsel opgelost en vernam men, dat Rouher, afgevaardigde voor Puy de Dôme, tot opvolger van Odilon-Barrot was benoemd.

— Men heeft gezegd dat de boodschap van den president in alle landelijke gemeenten zou worden aangeplakt. Thans leest men in een departementaal dagblad, dat hiermede reeds een begin is gemaaakt.

— Het *Journal des Débats* houdt zich als of hij de toezending van het ontwerp van wet op het openbaar onderwijs naar den raad van state grootelijks afkeurt. Het zegt in een zijner laatste nummers: »Wanneer de vergadering een ontwerp behandeld heeft en eene geregeld benoemde commissie daarover haar rapport heeft uitgebragt, mag dan de Vergadering zich van dat ontwerp ontdoen, en het naar den staatsraad verzenden? Ziedaar de ware moeijelijkheid, die ons ernstige bezorgdheid heeft ingeboezemd; trouwens het resultaat zelf der discussie bewijst dat de zaak gewigtig en netelig was."

De *Assemblée Nationale*, opregter dan het *Journal des Débats*, beschouwt de questie uit haar waar oogpunt. Men leest daarin:

»De terugzending naar den staatsraad van het wetsontwerp op het onderwijs staat gelijk met eene volstrekte terugstooting, met eene van die chicanes, welke de oplossing der voornaamste vraagstukken der maatschappelijke orde belemmeren.

»De meerderheid is ditmaal verdeeld. De afvalligheid is gekomen van de zijde van dat onderdeel 't welk bestaat uit materialistische behoudslieden en filosofen, welke men de universiteits-partij noemt.

»De universiteitspartij heeft de Restauratie verloren, zij heeft het koningschap van Louis-Philippe verloren; en thans stort zij de partij der meerderheid in het verderf.

»Gij zijt vol bezorgdheid over de toekomst der maatschappij, en *gij ontneemt haar het brood des godsdienstigen levens*; gij geeft haar prijs aan onverschilligheid, aan universiteits-democratie; gij vormt kleine geleerden, kleine alvernielers en volksredenaars tot in het oneindige!

»Hoe kunt gij u dan nog beklagen dat men barrikaden oprigt, dat de godslastering op ieders lippen ligt en de muitzucht in ieders hart? Open vrij inschrijvingen ter verspreiding van goede boeken en brochuurtjes, terwijl uit scholen en werkplaatsen de kreet opgaat: »Aan ons is de toekomst, want wij zijn socialisten!"

»Maar men moest een openlijk verzet doen tegen den minister de Falloux, en de universiteitspartij heeft alles op het spel gezet en ten offer gebragt, om zich die kleine voldoening te verschaffen."

MADRID, 4 November. H. M. heeft ten blijke harer toegenegenheid voor den gen. Narvaez, hem een uitmuntend fraai paard uit hare eigen stallen ten geschenke gegeven.

— De verkiezingen voor den gemeenteraad zijn te Madrid afgeloopen en uitgevallen in den geest der gematigde partij.

— Men zegt dat de Spaansche expeditietroepen in Italie stellig den 15 of 20 dezer maand herwaarts zullen terug gekeerd zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 10 November. Eergisteren is alhier met de sinds eeuwen gebruikelijke plegtigheden, de nieuwe lord mayor van Londen geïnstalleerd. Des avonds werd in Guildhall de groote inwijdingsmaaltijd gehouden. Heden heeft hij zich met zijn talrijken optogt naar het Westminsterpaleis begeven, om er voor het hof van den exchequer den eed af te leggen. Ofschoon de toeloop van nieuwsgierigen zeer groot was, liep alles in de beste orde af.

— Den 20 Nov. e. k. zal te Dublin de gewone jaarlijksche vergadering der groote Orangistische loge van Ierland gehouden worden, waarin ook zal gehandeld worden over den toestand des lands.

— Als een bewijs hoe de waarde der eigendommen in den laatsten tijd in Ierland verminderd is, strekke, dat dezer dagen eene hoeve met 154 acres land verkocht is voor £ 110, ofschoon er nog onlangs £ 1600 aan besteed is voor verbouwingen en andere verbeteringen. Voor eenige jaren was er eene hypotheek van £ 1000 op genomen.

— Ierland gaat den winter onder bange voorteekens te gemoet. Dat ongelukkig land, hetwelk een oogenblik vergeten is onder de jongste gebeurtenissen, die elkander reeds sedert eenige weken in Europa hebben opgevolgd, heeft thans het betreurenswaardig voorregt van de aandacht weder op zich te doen vestigen. Verschillende wanordelijkheden zijn aldaar herhaaldelijk voorgevallen. De leeringen der vrijdenkers van het jonge Ierland zullen hare vruchten dragen. Naarmate dat de herinnering van O'Connells lessen wordt uitgewischt, komen de wanordelijkheden, die zijn krachtig vernuft altijd bezworen had, nu de eene na de andere weder te voorschijn om dat land op nieuw in de vroegere ellende te dompelen.

De geheime genootschappen onder de landlieden, die zoolang onderdrukt en bijna van Ierland uitgeroeid waren door de geestkracht des onvergetelijken Bevrijders, zijn naauwelijks weder verschenen of overal verbreiden zij schrik. Zij hebben hunne nachtelijke bijeenkomsten, veroordeelen en vonnissen de landlords of derzelver agenten, waarover zij zich te beklagen hebben. Hunne eedgenooten voeren koelbloedig op klaren dag en op de openbare wegen de doodvonnissen der genootschappen uit. Reeds zijn er met vreeselijke bij-omstandigheden een aantal zulke sluipmoorden gepleegd, die de meer gegoede volksklasse met schrik vervullen. Die euvelen zijn het gevolg van oneenigheden tusschen kleine pachters en de landeigenaars. Indien deze laatstgenoemden sterk aandringen op den verachterden pacht, zoo zij den oogst aantasten, zoo zij de slechte betaalders van hunne boerderijen verdrijven, laten de slagtoffers hunner strengheid nooit na zich gevoelig te wreken, door hen op hunne beurt tot slagtoffers te maken van hun haat.

Die stoutmoedige moordenarijen staan in verband met eene algemeene beweging, mede bestuurd door dezelfde geheime genootschappen, en die ten doel heeft zich met geweld meester te maken van den oogst. Geheele benden stroopers, die tamelijk wel georganiseerd zijn, loopen de graafschappen plat en rooven, met de wapens in de hand, alles weg wat zij op hun togt ontmoeten. Hunne verregaande buitensporigheden laten toch schrik en verwoesting na, wanneer zij al soms bedreven worden zonder bloed te storten.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 10 Nov. De Nassauer regering heeft besloten, het interimistisch centraal bestuur nog niet te erkennen, en zal, indien het die erkenning niet meer weigeren kan, het laatst van alle regeringen van zijne toetreding kennis geven. Men meent, dat het interimistisch bestuur nog binnen 14 dagen te Frankfort geïnstalleerd zal zijn.

BERLIJN, 9 November. Tijdens de benoeming van den rijksbestuurder stelde Pruissen voor, dat eenige staten zich vereenigen en door eenen gezant bij het centraal-bestuur zouden doen vertegenwoordigen. Oostenrijk was er niet tegen, maar het voorstel vond geen ingang bij de kleine staten. Er was dus verder alhier geene spraak meer van dit ontwerp, hetwelk als transitoir werd beschouwd. Oostenrijk echter houdt daaraan vast en wil het, meer uitgebreid en in anderen vorm als definitief ten uitvoer brengen. Duitschland zou dan in de volgende zes rijkskreitsen verdeeld worden: Oostenrijk; Pruissen (welligt met Mecklenburg); Saksen (uit Thuringen, Hessen-Kassel en het koningrijk Saksen bestaande); Zwaben (Wurtemberg, Baden, Nassau, Frankfort, Hessen-Darmstadt; Hanover (met Oldenburg, de Hanzesteden, misschien ook Mecklenburg); Beijeren. De afzonderlijke Kreitsvertegenwoordigingen beraadslagen over de binnenlandsche aangelegenheden en benoemen voor de buitenlandsche, commissiën, welke in buitengewone gevallen, vooral ter oplossing van materiele kwestien, als parlement vergaderen. Naar een ander voorstel zou eene commissie, door de Kreits-vertegenwoordigingen benoemd, de algemeene wetten bewerken, en aan de afzonderlijke regeringen ter aanneming toezenden. Dit ontwerp wordt hier met de meeste kracht afgewezen, en zelfs als een *casus belli* beschouwd.

— In de zitting der Tweede Kamer heeft de minister v. Ladenberg in de debatten over de §§ der constitutie betreffende de verhouding tusschen Kerk en Staat zich pogen te verdedigen nopens de beschuldiging, dat hij de bisschoppen zou beleedigd hebben. Wanneer hij dit ook slechts maar in de verte konde aannemen, zou hij niet aarzelen de beleediging openlijk in te trekken, doch van eene beleediging moest verstand en dankbaarheid hem terughouden, naardien hij erkennen moest hoeveel het land in de dagen der beweging aan de Kerk te danken had. Hij zal al de concessien die aan de Kerk gedaan zijn, eerbiedigen, doch hij zal tevens den Staat de positie waarborgen, dien hij noodig heeft. De heer Reichersperger merkte daarop aan, dat hij meende dat het den minister niet voegde vóór de opening der discussien de bisschoppen te beschuldigen. Hij herinnerde dat de tijd voorbij was waarin men met de eene hand kon nemen, wat men met de andere hand gegeven had. De minister beantwoordde hem met te zeggen dat hij niet meende beschuldigd, maar slechts zich verdedigd te hebben.

Ovrigens heeft de minister de verklaring van den drukker van het bisschoppelijk Memorandum, dat daarvan geen enkel exemplaar in den boekhandel is geweest, niet durven logenstraffen. Hij heeft integendeel niets meer durven zeggen dan dat het Memorandum in September bij duizende exemplaren door het land verspreid en ook aan het gouvernement gezonden was. Hij heeft dus *implicite* erkend dat hij vroeger eene onwaarheid had gesproken in de Eerste Kamer.

Een pamflet van den afvalligen geestelijke *Johannes Ronge*, die zich thans veel met de Staatkunde bemoeit, en ten titel heeft: *Europa mag niet Kozaksch, Europa moet vrij worden*, is gisteren door het Policie-bestuur verboden, met bevel om het, wegens den *hoogverraderlijken* inhoud, overal in beslag te nemen.

Grieksche dagbladen zijn vol van de wreedheden die de Joniërs op Cephalonie gepleegd hebben, tijdens de laatste onlusten op dat eiland, hetwelk nog in een strengen staat van beleg verkeert.

Te Athene moet de toestand zeer verwikkeld zijn; men wil de Kamer niet ontbinden en ook het ministerie behouden. Hoe dit eindigen zal, is nog niet te voorzien.

Volgens brieven uit Constantinopel 25 October was aangaande het geschil betreffende de Hongaarsche vlugtelingen nog niets nader bekend.

ITALIE.

Het Fransche dagblad *l'Univers* is nog in het onzekere aangaande de terugkomst van den Paus. Sommigen beweren, en niet zonder grond, dat het waarschijnlijker is dat Pius IX over land dan over zee naar Rome terugkeert. De *Univers* veronderstelt dat het aanwezig zijn van eene Fransche vloot voor de Napelsche kust ten doel heeft een terugtogt te dekken. Het denkbeeld van het Fransche kabinet zou voornamelijk daarin bestaan om door eene verwijdering van de Dardanellen aan Rusland

genoegen te geven. Men verneemt thans, dat niet één enkel stoomschip maar de geheele vloot der Middellandsche zee voor de Napelsche kust zal kruisen.

De *Siècle* geeft het volgende te lezen:

»Hetgeen wij gisteren zeiden, dat de terugkeer van den Paus naar Rome *niet* het teeken zou zijn voor den aftogt onzer troepen naar Frankrijk, wordt heden volkomen bevestigd door het rapport van den volksvertegenwoordiger Fremy, die eergisteren uit Italie is teruggekomen, werwaarts hij was afgevaardigd met eene zending bij Pius IX.

»De H. Vader spreekt met veel erkentelijkheid over ons leger; hij verlangt zeer om zelf aan ons leger zijn dank te kunnen betuigen, en wel verre van te vragen dat het zich verwijdere, beschouwt hij het blijven van dat leger als een waarborg tot veiligheid en als een hoofdmiddel van kracht voor zijne regering."

Men zegt dat de H. Vader aan Thiers een brief van dankbetuiging gezonden heeft wegens zijn rapport over het voorstel betreffende de kredieten voor de Romeinsche expeditie.

Van 1 November af heeft de noodmunt, *moneta erosa* genaamd, opgehouden hier koers te hebben. Zij bedroeg eene som van 180.000 scudi. Deze maatregel is genomen omdat veel valsche munt van die soort van buiten door Engelsche schepen werd ingevoerd.

- Op verzoek der consuls van Pruissen, Zwitserland en Engeland heeft de militaire insluiting van het *Ghetto* een einde genomen.

Het gerucht dat de H. Vader weldra naar Rome zal terugkeeren, heeft zich aldaar verspreid en er veel vreugde verwekt.

Naar luid van een brief uit Bologna van 1 Nov. zouden de buitengewone commissie en de legatie-raden in deze provincie opgeheven worden. Mgr. Bedini zoude als legaat vervangen worden door den kardinaal Bofondi-

---

De *Gazzetta Piemontese* meldt dat de commissie tot reorganisatie des legers, onder voorzitting des hertogs van Genua, ontbonden is.

Volgens de *Risorgimento* heeft d'Azeglio, president van den raad van ministers, 16.000 lires, die hem van wege de kanselarij toekwamen, bestemd tot het oprigten eener school in de gemeente Azeglio, waarvan hij den naam draagt. Als eene bijdrage tot onderhoud van een priester voor die gemeente heeft hij eene jaarlijksche rente van 100 lires bestemd, die zijne medaille, welke hij voor de verdediging van Vicenza ontvangen had, hem opbragt.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Nov. De *Politique* zegt dat terstond na het hervatten der zittingen van de Kamer der Vertegenwoordigers een wets-ontwerp zal worden ter tafel gebragt, strekkende tot herziening der organieke wet op het Lager Onderwijs.

STADSNIEUWS.

De Commissie tot ondersteuning van behoeftige cholera-lijders en hunne nagelaten betrekkingen roepen de personen op die ingeschreven zijn onder de No. 665 tot 930, om zich tot den ontvangst eener eerste bedeeling aan het huiszittenhuis aan te melden den 15 Nov. van 's morgens 9 tot 12 ure. De ingeschrevene bedeelde leden der Israelitische gemeenten, die tot dusverre nog geene ondersteuning van deze Commissie hebben genoten, worden uitgenoodigd zich op denzelfden dag en ure tot het ontvangen der aan hen toegedachte bedeeling aan te melden in de Zwanenburgerstraat, Wijk 14, No. 40.

De prijswerken, vervaardigd bij den grooten wedstrijd in de beeldhouwkunst van dit jaar, en de bekroonde werken over 1848 van de Kweekelingen en Leerlingen der Akademie, zullen van den 13 tot den 20 dezer van 12 tot 3 ure, uitgezonderd Zondag 18 dezer voor de Leden der Akademie ter bezigtiging zijn gesteld.

Van 5 tot 10 Nov. 1849 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	94.	Levenloos aangegeven Zonen.	4.
Geborenen	151.	dito dito Dochters	9.
Overleden	112.	Elders overl. en alhier ingeschreven	12.

Totaal	Gehuwde Paren	1884.	Sedert primo Januarij 1849.
	Geborenen	6706.	
	Alhier overledenen	7790.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	334.	

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 November.

BEVALLEN (9 Nov.): P. C. J. Suringar, geb. van Baerle, D. — J. A. Gude, geb. Lamaison, D.

OVERLEDEN (6 Nov.): Wed. J. Raating, geb. Smaes, 60 j. — (8 Nov.): C. J. Dickhoff, geb. Huijsenbeek, 40 j. — Het jongste zoontje van J. Boebert. — (9 Nov.): Het jongste dochtertje van J. van Beek, 6 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 November.

GRAANMARKT.

N. Roode *Tarwe* bij partij iets lager, andere soorten in een doen: ent.: 123 ℔ Rijn *f* 205; in cons.: 128, 129 ℔ b. Pools. *f* 211, 213; 132 ℔ o. Rost. *f* 280; 131 ℔ o. bovenl. *f* 250, op levering; 130 ℔ dito *f* 245; 131 ℔ b. Poolsche *f* 290; 130 ℔ mind. dito *f* 272.

Rogge onveranderd: 125 ℔ n. Munst. *f* 129; 123 ℔ n. Inlandsch. *f* 125; 123 ℔ Pruiss. *f* 138, 140; 123, 125 ℔ Pommer *f* 132, 136.

Garst en *Haver* zonder handel.

Koolzaad. Deensch Bosch *f* 328, 333, 360. £vl. Op 9 Vaten Olie in April $77\frac{1}{8}$; Nov. 76 £vl. *Lijnzaad* een doen; 109/10 ℔ Egyptisch *f* 285. *Raapolie* op 6 w. *f* $46\frac{1}{2}$; Vliegend *f* $45\frac{1}{2}$; primo Mei e. k. *f* $46\frac{3}{4}$ Oct. *f* 38; Dec. *f* $45\frac{1}{4}$. *Lijnolie* op 6/w. *f* $34\frac{1}{4}$; Vliegend *f* $33\frac{1}{4}$. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39. *Raapkoe-ken* *f* 56, 60. *Lijnkoeken* *f* 7, 9.

Boekweit slap en lager afgegeven: 121 ℔ n. Nijk. *f* 150.

LEIDEN, 10 Nov. Boter 1ste kwal. *f* 34 tot 38, 2de kwal. van *f* 29 tot 32, pr. vierde; Oude Witte Tarwe *f* 8,00 tot *f* 8,50, pr. Mud; Nieuwe Tarwe *f* 7,50 tot 8,00, pr. idem; Oude Rogge *f* 4,70 tot 5,00, pr. idem; Nieuwe Rogge *f* 4,50 tot *f* 4,80, pr. idem; Garst *f* 3,80 tot 4,10, pr. idem; Haver *f* 2,60 tot 3,00, pr. idem; Paardenboonen *f* 4,20 tot *f* 4,40, pr. idem; Duivenboonen *f* 5,20 tot 5,50, pr. idem.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			10 NOV. $4\frac{1}{4}$ u. gebl.	12 NOV. $4\frac{1}{4}$ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$53\frac{3}{8}$	$53\frac{5}{8}$	a	$53\frac{9}{16}$	$53\frac{7}{16}$
Dito Dito	3	»	63	$62\frac{7}{8}$	•	63	
Dito Dito op resc.	3	»			•		
Dito Dito	4	»	$82\frac{7}{16}$	$82\frac{1}{2}$	•	$82\frac{3}{8}$	$82\frac{1}{2}$
O. I. Leening	4	»	82	82	•		
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	»	83		•		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	»		163	•		
Haarlemmermeer	5	»			•		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	»	$83\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$	•		
Aand. Holl. S. M.		»			•		
BELGIE,	»	»			•		
Dito	$2\frac{1}{2}$	»			•		
Dito bij Rotschild	»	»	$45\frac{5}{16}$	$45\frac{5}{8}$	•	$45\frac{11}{16}$	
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{8}$	•	$12\frac{1}{4}$	
Dito Dito van 510 £	5	»	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{3}{16}$	•	$12\frac{1}{4}$	
Dito bij Dito onb. st.	5	»	$11\frac{5}{8}$		•		
Dito	3	»	$35\frac{1}{8}$	$35\frac{1}{8}$	•	$35\frac{3}{8}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	$26\frac{11}{16}$	$26\frac{13}{16}$	•		
Coupons Ardoins		»		$7\frac{7}{16}$	•	$7\frac{5}{8}$	
Passive		»			•		
Fransche Uitgest.		»			•		
PORTUGAL, te Londen	3	»	$33\frac{1}{16}$	$33\frac{5}{16}$	•		
Dito Dito	4	»	$34\frac{3}{8}$	$34\frac{5}{16}$	•	$34\frac{9}{16}$	$34\frac{3}{8}$
Dito Ex Coupon		»			•		
Dito Dito		»			•		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			•		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{5}{8}$	•	$104\frac{7}{8}$	
Dito Dito 1828 en 1829	5	»		$104\frac{3}{8}$	•		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»		$93\frac{3}{4}$	•		
Dito bij Hope	4	»	85	85	•	$85\frac{5}{8}$	
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{1}{2}$	•		
Cert. te Hamburg	5	»			•		
Inschrijving in Assignat.	6	»		63	•		
Cert. van Dito	6	»			•		
POLEN, Certific.	4	»			•		
Dito Aand. met Loten fl 300		*f*			•		
Dito Dito fl 500		»		$142\frac{1}{4}$	•	$142\frac{1}{2}$	
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			•		
Dito Bank-Actiën				$3\frac{9}{16}$	•		

Oost., Met. 5 pc. $83\frac{1}{4}$, $\frac{7}{16}$; $2\frac{1}{2}$ pc. 43, $\frac{5}{16}$; Nieuwe $87\frac{5}{8}$; Fransche 3 pc. $51\frac{7}{8}$, 52; Louis. 5 pc. 93; Braz. 5 pc. 87; Mexico 5 pc. 25; Peru 4 pc. 52; Ecuador $3\frac{1}{4}$.

Wisselkoers.

2/m. Parijs $56\frac{1}{8}$; Zigt Parijs $56\frac{1}{2}$; 2/m. Londen 12,—; Zigt Londen 12,05; 2/m. Hamburg $34\frac{5}{8}$; Zigt Hamburg $34\frac{7}{8}$; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,84.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Nov. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $48\frac{1}{4}$; 5 pc. 95; $4\frac{1}{2}$ pc. $86\frac{7}{8}$; Spanje Ard. 5 pc. $11\frac{7}{8}$; Binnenl. 3 pc. $26\frac{1}{2}$; Coupons —; Rom. Leening $76\frac{3}{8}$.

PARIJS, 10 Nov. Fr. 3 pc. 56,30; 4 pc. 69,25; 5 pc. 88,80; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2345,—; Belg. 840, 5 pc. $94\frac{3}{4}$; 1842, 5 pc. $94\frac{3}{4}$; $4\frac{1}{2}$ pc. $86\frac{5}{8}$; $2\frac{1}{2}$ pc. —; Nap. 5 pc. 89,—; Spanje 3 pc. Binnenl. $27\frac{3}{8}$; 3 pc. Buitenl. —; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 1834 972,50; 1849 885; Rom. leen. 81.

MADRID, 3 Nov. Act. Sch. 3 pc. $27\frac{7}{16}$; id. 5 pc. $11\frac{1}{4}$, Uitgest. Sch. $3\frac{7}{8}$; Coupons $6\frac{1}{2}$.

LONDEN, 10 Nov. Cons. op tijd 93 a $93\frac{1}{8}$; Braz. 83 a 84; 1829/39 $81\frac{1}{2}$ a $82\frac{1}{2}$, Ecuad. $3\frac{3}{8}$ a $3\frac{7}{8}$; Ven. $23\frac{1}{4}$ a $24\frac{1}{2}$; Uitg. $7\frac{1}{2}$ a 8; Gren. $16\frac{1}{4}$ a $16\frac{3}{4}$; Uitg. $3\frac{1}{4}$ a $3\frac{1}{2}$; Denem. 3 pc. 72 a 73; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. $53\frac{1}{2}$ a 54; id. 4 pc. $82\frac{1}{4}$ a $82\frac{3}{4}$; Mexico $26\frac{3}{8}$ a $26\frac{5}{8}$, Peru 4 pc. 52 a $52\frac{1}{2}$; Port. 3 pc. 32 a $32\frac{1}{2}$; 4 pc. 33 a $33\frac{1}{2}$; 5 pc. 82 a 84, Rusl. 1822, 5 pc. $107\frac{1}{2}$ a 108; Spanje 5 pc. $16\frac{3}{4}$ a 17; id. 3 pc. $34\frac{1}{2}$ a 35; id. Coupons — a —; id. Passive $3\frac{3}{8}$ a $3\frac{1}{2}$.

WEENEN, 8 Nov. Met. 5 pc. $93\frac{5}{8}$; id. 4 pc. 76; $2\frac{1}{2}$ pc. 48; Bank-Actien 1100; Lot. fl. 250, $112\frac{1}{2}$; id. fl. 500, 161.

BERLIJN, 10 Nov. Schuldbr. $3\frac{1}{2}$ pc. $88\frac{1}{2}$; Loten $101\frac{1}{2}$; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. $88\frac{1}{8}$; Pools. 4 pc. 80; Loten fl. 200, $95\frac{3}{4}$; id. fl. 300, —; id. fl. 500, $80\frac{3}{4}$.

HAMBURG, 9 Nov. Rusl. Engels. leening $104\frac{1}{2}$; Cert. bij Stiegl. 4 pc. $84\frac{1}{2}$; Spanje, Ard. 5 pc. $11\frac{3}{4}$; id. Binnenl. 3 pc. 25.

FRANKFORT, 10 Nov. Met. 5 pc. $86\frac{3}{4}$; 4 pc. $77\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pc. $44\frac{1}{2}$; Bank-Actien 1310; Darmst. Lot. fl. 50, $71\frac{3}{4}$; id. fl. 25, $27\frac{1}{8}$; Badensche Lot. fl. 50, 53; id. fl. 35, $31\frac{1}{2}$; Nassaus. 25; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. $53\frac{1}{4}$; W. S. 4 pc. $82\frac{3}{4}$; Sijndic. $3\frac{1}{2}$ pc. $83\frac{1}{2}$.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 11 November. Het schip Drie Kinderen, Kapt. Pik, van Termunterzijl naar Newcastle, is, volgens brief van Delfzijl van den 9den dezer, in den morgen van den 7den dito op de Wadden gestrand, doch het volk gered; vaartuigen lagen bij het wrak om de inventaris te bergen.

— De Engelsche bark Thomasson, Kapt. Clear, van Sunderland naar Ceijlon, is met adsistentie van loodsen te Vlissingen binnengebragt, hebbende bij Calais op een bank gestoten en daardoor het roer verloren; zes man der ekwipaadje hadden het schip aldaar in een der booten verlaten van welker lot tot dus verre nog niets bekend was.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 11 Oct. De schepen Marij en Jane, n. Londen, Amphitrite, n. Newcastle en Clara, n. Hull, zijn over het Pampus geankerd.

TEXEL, 10 Nov. C. E. Caffai, Richard Anderson, Baltimore. - C. Kaspersma, Eendragt, Londen. - K. B. Tippema, Vriendschap, id. - J. T. Hansen, Regina, Hartlepool. - J. Hansen, Æolus, Riga n. Bordeaux als bijlegger. — 11 Nov. A. Spekman, Oceaan, Suriname. - J. H. Gust, Goede Hoop, Hartlepool. - J. Brine, Shincliffe, Suncliffe, Sunderland. - J. Esson, Lord Teignmouth, id. - A. Jonker, Thos. Ainsworth, Dundee. - W. van Duin, de Hoop. Hull.

VLIE, 9 Nov. M. E. van der Veen, Vrouw Anske, Engel, zwaar lek, half vol water en meer andere schade. - C. H. Vaalman, Catharina, Newcastle. - H. J. de Boer, Jantina; St. Petersburg. - R. W. Lukens, Sieke van der West, Riga - J. A. Westers, Antina Elzina, Memel. - H. H. Scholtens, Sjoumenta, Koningsbergen.

HELVOET, 10 Nov. J. Bunt, Speedwell, Londen. - J. S. Salt, Rover, id. - J. Greig, Victoria, Leith. - H. Watson, Tomdoff, Peterhead. - F. Lawson, Amelia, Hull. - G. Stephens, Ariel, Fraterborg. - Collier, (s.) Leith. — Gisteren nog: T. Cappel, Amice, Londen. - B. H. Reinders, Jacoba Gesina, Newcastle.

BRIELLE, 10 Nov. E. G. Jonker, Alida, Boulogne. - Magnet, (s.) Londen. - K. K. de Boer, Hoop en Verwachting, Sunderl. - J. Ford, Emerald, Yarmouth. — 11 Nov. l'Estafette, (s.) Duinkerken. - Rainbow, (s.) Londen. - Attwood, (s.) id.

UITGEZEILD:

TEXEL, 11 Nov. Magnet, (s.) Londen. - Lion, (s.) id. - R. C. van Driesten, Koning Willem II, (s.) Hull.

VLIE, 10/11 Nov. C. R. Schurdt, Cito, Koningsbergen. - J. Niejahr, Carolina Dorothea, Rostock. - W. J. Mellema, Hermanus Hesselaar, Hamburg. - H. H. Smit, Annechiena Engelina, id.

HELVOET, 10 Nov. G. G. Geerling, Admiraal Verhuell, (s.) Havre. - C. Maerch; Marij en Jane, Londen. - R. Barrets, Sarah, Leverpool. - F. Jansen, Amphitrite, Newcastle. - H. Cross, Clara, Hull. - Ocean, (s.) Londen. - Apollo, (s.) id. — 11 Nov. Rattler, (s.) Leverpool.

BRIELLE, 10 Nov. Seagull, (s.) Hull. - Jupiter, (s.) Goole. — 11 Nov. D. Visser, Princes van Oranje, (s.) Duinkerken. - Magnet, (s.) Londen. - T. Zurner, George Elisabeth, Sunderland.

MAASSLUIS, 10 Nov. W. Hopkens, Three Brothers, Maidstone.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Spekman, Oceaan 262 v. Suiker, 1 partij Kwasselhout, L. Bienfait en Zoon; 78 v. Suiker, Th. van Schaak; 55 v. dito, J. D. Altmann; 40 v. dito, B. Kooij Jzn.; 15 v. dito, de Vismes; 10 v. dito, Wed. J. S. van de Poll; 30 v. dito, 34 b. Katoen, Charbon en Zoon; 38 b. Koffij, 5 v. Huiden, G. C. Bosch Reitz; 9 b. Katoen, Kerkhoven en Continho; 138 v. Suiker, 1 p. Katoen, 1 partij Kwassiehout, Order.

St. PETERSBURG, de Boer, Jantina 4 collies Drogerijen van Voorst en Andriessen; 6 b. Zoethout, Tholen en Comp; 40 v. Potasch, Goll en Comp; 78 v. Talk, N. D. Brandon; 25 v. Potasch, H. en D. Rahusen; 30 v. Talk, 9/2 14/4 bonden Hennep, Order.

ZEILKLAAR LIGGENDE SCHEPEN.

NIEUWE DIEP, 9 November. F. H. Klein, Bantam, Batavia. - R. H. Lutje, Koning Willem, Suriname. - W. H. Claij, Hajjward, Curacao. - K. Bock, Johanna Hendrika, Havana. - H. J. Homveld, Geertruida, Sijra en Const. - A. C. Vimard, Iris, dito en Patras. - E. H. Dix, Catharina, Triest - W. T. Fenenga, Clara Dorothea, Livorno - H. M. Berghuis, Elsina, Lissabon - L. M. Lavandera, Sombra, Gijon - J. Steward, Harriet, Londen - E. Hairon, Julns, Sunderland. - A. M. Alix, Jeune Hazard, dito. - F. Ardeven, Laborieuse, dito. - D. D. Ouwehand, Westphalia, Hull.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 10 November in lading naar:

Keulen.	B. Bauman, Kölln No. 14.
»	Ant. Fritz, Christina.
Maintz.	J. Heller, Maintz No. 4.
Duisburg.	H. Kamps, Vlijt en Hoop.
Manheim.	J. Polsen, Johanna.
Straatsburg.	J. Arnheiter, Frankfort No. 8.
Weesel	A. Balk, Alma.
Frankfort en *Coblentz*,	W. J. Krom, Frankfort No. 24.
Dusseldorp, Neuss en *Urdingen.*	C. W. Lenkring, Niederrein No. 12.

KEULEN, 10 November in lading naar:

Rotterdam.	Kapt. v. Alen, Kölln N°. 5.
Amsterdam	„ Jurrius, Kölln N°. 18.

Rijnhoogte *Arnhem*, 10 Nov. 1 el 2 duim.
Keulen, 10 „ 6 voet 2 „

ADVERTENTIEN.

(1615) Alle de genen welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of in bezit van eenige verbindtenis of borgtogt zijn, aangegaan door CORNELIS BLOM, de Oude, in leven landman, gewoond hebbende te *Oosterblokker*, en aldaar overleden, op den 4den November 1849, gelieven daarvan *franco* opgave of betaling te doen vóór of op den 15den December 1849, ten kantore van den Notaris CORNS. HULST, residerende te *Oosterblokker*.

Chez l'Imprimeur-Libraire C. L. van LANGENHUYSEN, paraîtra dans le plus bref délai:

BON SARSËNA!

(on disait bien ce bon Monsieur de Robespierre)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever